

дори безсмъртие. Подобни лични религиозни изживявания биха били невъзможни в рамките на публичните култове, чиято основна функция е да осигури освещаването на гражданския живот и дълготрайността на държавата. (Елиаде 1957) Едно от най-популярните религиозни движения в началото на първото хилядолетие, оказало огромно влияние върху късноантичното общество, е несъмнено гностицизмът. Гностицизмът е религиозно движение, чиито две основни черти са тайното познание със сотирологическа насоченост за божествената същност на човека и антикосмически дуализъм. Гностицизмът е компилация от юдейски, гръцки, персийски, египетски, християнски и други вярвания и идеи. Те са продукт на елинистическия синкретизъм, в който са смесени предимно гръцки и източни традиции. Всъщност гностическото и християнското „знание“ се различават преди всичко по начина на неговото получаване и предаване. В гностицизма този процес се извършва на индивидуално ниво и е свързан с пълен произвол на фантазията, докато християнското знание принадлежи на Църквата като цяло и е неразделна част от Свещеното Предание. Основна характеристика на гностическата сотирология е знанието (гносис) за истинското естество на Аза, неговия небесен произход и истински дом отвъд тленната вселена, в който той може да се завърне, ако постигне това знание. Гностическият дуализъм се различава от всички видове дуализъм на античния свят по своята водеща антикосмическа характеристика. Той отрича видимия свят като царство на тъмнината и злото, а оттук отхвърля и неговия творец. Положителен полюс на гностическия дуализъм е отвъдният незнаен Бог, който се извисява над всичко временно и тленно и е истинският Господар на вселената. В гностическата концепция за Бога се диктува краен контраст спрямо другите концепции. Според тях съществуват два основни принципа, назовани „царство на светлината“ и „царство на тъмнината“, от чиито сблъсък започва трагедията на световната история. (Стефанов 2008) В изворите гностическите общини често се наричат „култови асоциации“ /ИЙБУПЙ/, подобни на тайните сдружения на мисти в античността. Карпократите се познават по нарязани десни им уши, а варвелотите – по специален начин на ръкостискане /познат при много по – късните масони/. – Irenaeus Lugdunen. Adv. haer. I.26.6: Epiphanius Panarion 26.4.2 Чрез образите и символите, закодирани в гравюрите на манистото от с. Драгоданово, хората живели в първите векове на нашата ера изразяват своите идеологии, символи, ключови образи.

В заключение трябва да изясним, че наличието на образи и символи